

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 10C/337/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1506226219
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Martinusová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1506226219.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní pred sudkyňou JUDr. Alenou Martinusovou, v právnej veci navrhovateľa: F. C. nar. XX.XX.XXXX, bytom W., Č. XX, zastúpený advokátom JUDr. Hanou Kováčikovou PhD., Bratislava, Odborárske nám. 3, proti odporcovi: F. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., P. X, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Ľubomír Hlbočan, Vajnorská 20, Bratislava, o zaplatenie 6 638,79 EUR, s prísl. takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 1 793,30 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 13.11.2006 sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 200 000,- Sk t. č. 6 638,79 EUR, dôvodiac, že dňa 09.11.2005 uzavrel s odporcom ústnu zmluvu o pôžičke, na základe ktorej odovzdal odporcovi do rúk žalovanú sumu. Odporca sa zaviazal vrátiť požičanú sumu do 30.01.2006 a následne o obsahu tohto dojednania podpísal písomné potvrdenie. Nakoľko odporca žalovanú sumu nevrátil, domáha sa jej vrátenia súdnou cestou.

Súd vo veci vydal dňa 22.02.2007 platobný rozkaz a odporcu k zaplateniu sumy zaviazal. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 03.04.2007. Dňa 26.09.2008 podal odporca odpor s odôvodnením, že platobný rozkaz mu nikdy nebol doručený do vlastných rúk a podpis na doručeníke potvrdzujúci jeho prevzatie nie je jeho.

Súd za účelom overenia pravosti podpisu na doručeníke nariadil vo veci znalecké dokazovanie. Znalec Mgr. Mária Zelenková, v znaleckom posudku uviedla, že sporný podpis mohol byť vyhotovený aj ako menený podpis samotným odporcom, ale že mohol byť vyhotovený aj inou osobou napodobňujúcou podpis odporcu. Záverom uviedla, že sporný podpis pravdepodobne je vlastnoručným podpisom odporcu.

S poukazom na uvedené, súd uznesením zo dňa 03.11.2014 odpor odporcu voči platobnému rozkazu č. k. 26Ro 3733/2006-15 zo dňa 22.02.2007, odmietol pretože nebol podaný v zákonnej 15 dňovej lehote od doručenia platobného rozkazu. Súd v uznesení uviedol, že odporca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia, že podpis na poštovej doručeníke zo dňa 16.03.2007 potvrdzujúcej prevzatie platobného rozkazu č. k.

26Ro 3733/2006-15 zo dňa 22.02.2007 nie je jeho. Nakoľko výsledkom znaleckého skúmania z odboru písmostnalectvo nie je nepochybný záver, že sporný podpis na poštovej doručeníke odporcovi nepatrí, súd nemal neúčinné doručenie platobného rozkazu odporcovi za preukázané.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.02.2007, č. k. 26Ro/3733/2006 -15 zruší, alternatívne napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa

zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že v konaní nebolo jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že platobný rozkaz bol odporcovi doručený do vlastných rúk.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 7Co 282/2015 zo dňa 29.07.2015 uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 12. novembra 2014, č. k. 10C 337/2013 - 100 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu znaleckého posudku odvolací súd zistil, že znalkyňa nevedela jednoznačne ustáliť, či sporný podpis patrí odporcovi a okrem toho, že predmetný podpis môže byť pravým podpisom odporcu, pripustila aj možnosť, že sporný podpis mohol byť vyhotovený iným pisateľom metódou napodobenia podpisov odporcu. Uvedené pochybnosti zo strany súdnej znalkyne ako kvalifikovanej osoby disponujúcej odbornými vedomosťami v danej oblasti tak podľa odvolacieho súdu nastoľujú „rozumné pochybnosti“ o tom, či platobný rozkaz bol doručený osobe odporcu. Pokiaľ teda nemožno bez rozumných pochybností konštatovaných znalkyňou urobiť záver o riadnom a účinnom doručení súdneho rozhodnutia do vlastných rúk odporcu, ako základného predpokladu pre začiatok plynutia lehoty pre podanie opravného prostriedku, nemožno v zmysle už vyššie uvedeného prijať ani záver o oneskorenom doručení odporu odporcom dňa 26.09.2007. Za tejto skutkovej situácie je preto potrebné predpokladať, že odpor bol odporcom podaný včas.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom oboch účastníkov, listinnými dôkazmi Písomným potvrdením zo dňa 09.11.2005 o požičaní peňazí, podpísané odporcom, výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 16.10.2006, znaleckým posudkom znalca Mgr. Márie Zelenkovej a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že dňa 09.11.2005 požičal odporcovi na základe jeho požiadavky sumu 6 638,79 EUR, tieto peniaze mu dal do rúk a aby predišiel nezrovnalostiam podpísal mu odporca pred notárom potvrdenie o požičaní peňazí, ktoré sa odporca zaviazal vrátiť do 30.01.2006. Navrhovateľ uviedol, že nemal vedomosť koľko rokov má odporca, nepýtal si od neho občiansky preukaz a keďže vedel, že podniká v doprave, nemal obavy o ich vrátenie. Navrhovateľ uviedol, že pri odovzdávaní peňazí nebol nik prítomný, nespomenul si v akých bankovkách mu ich odovzdával. Vypovedal, že chcel odporcovi pomôcť, nakoľko poznal z videnia jeho rodičov, ktorí občas prišli do jeho pivárne. Pokiaľ ide o skutočnosť, kto napísal predmetné potvrdenie, uviedol, že si presne nespomína ale pravdepodobne on. Nakoľko požičoval pomerne vysokú sumu, uviedol, že v tom čase podnikal v oblasti reštauračných služieb, prevádzkoval piváreň a mával vysoké tržby avšak nepamätá si presne ako a odkiaľ požičiavané peniaze zobral.

Odporca s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že od navrhovateľa nikdy nedostal žalovanú sumu 200 000,- Sk. Vypovedal, že v čase údajného požičania peňazí mal 17 rokov, chodil do zahraničia ako závozník, veľa nezarábal. Chodieval hrať do kasína na automatoch aj do prevádzky navrhovateľa a po prehre v automatoch si začal od navrhovateľa požičovať peniaze tak do sumy 5 000,- Sk, ktoré postupne vracal a navrhovateľ dostal vrátené oveľa viac ako si požičoval. Uviedol, že v tom čase navrhovateľ nemal praktiku požičovať na základe potvrdení, ani aby sa mu peniaze vracali na účet, vracal mu peniaze osobne. Odporca nepoprel, že si od navrhovateľa začal požičovať už v roku 2004, požičoval si preto, lebo hral na automatoch a navrhovateľ mal bary a kasína.

Súd vec právne posúdil podľa § 657 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 657 Obč. zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pre platnosť zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje osobitná forma.

Podľa § 489 OZ - Závazky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Účastníci konania majú procesnú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností.

Podľa § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Predmetom súdneho sporu v prejednávanej veci je vrátenie plnenia na základe ústnej zmluvy o pôžičke, z ktorej plnenie, t.j. odovzdanie sumy 200 000,- Sk navrhovateľom odporcovi, druhá strana (odporca) po celý čas popiera.

Z citovaného zákonného § 657 Občianskeho zákonníka ustanovenia teda vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 98/2000, sp. zn. 25Cdo 695/2003, 25Cdo 696/2003). Za situácie, keď uzavretie ústnej zmluvy medzi účastníkmi vyplývalo iba z tvrdenia navrhovateľa, súd vychádzal pri posudzovaní jej existencie zo skutkových zistení.

Odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi je základným predpokladom uzavretia zmluvy o pôžičke.

Zmluvou o pôžičke teda prenecháva veriteľ dlžníkovi na voľné nakladanie veci určené podľa druhu, t.j. veci zastupiteľné, najmä peniaze, pričom dlžník sa zaväzuje vrátiť mu po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Právny vzťah založený na takejto zmluve môže byť odplatný aj bezodplatný. Zmluvu o pôžičke je možné uzatvoriť ústne, písomne a aj konkludentne. Esenciálnymi (pojmovými) znakmi zmluvy o pôžičke sú: a/ prenechanie vecí na voľné nakladanie a aj spotrebovanie, b/ druhovo určené veci, c/ dočasnosť právneho vzťahu, d/ povinnosť vrátiť veci rovnakého druhu, e/ určenie doby splatnosti (vrátenia) pôžičky. Pri zmluve o pôžičke, ako neformálnej, ale reálnej zmluve (kontrakte) sa bezpodmienečne vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka alebo odovzdaním krátkou cestou.

Za unesenie dôkazného bremena v tejto časti navrhovateľom nebolo možné považovať samotný obsah potvrdenia o pôžičke zo dňa 09.11.2005 o tom, že navrhovateľ pred podpisom tejto listiny poskytol odporcovi v celosti a v hotovosti 200 000,- Sk, čo odporca potvrdil podpisom, pretože tu práve absentuje moment faktického odovzdania predmetu pôžičky odporcovi, ktorý v konaní navrhovateľ nepreukázal. Požičaná suma mala byť poskytnutá podľa navrhovateľa asi v tisícikorunových bankovkách. Na takto zaujatom právnom závere nič nezmenil ani samotný text predmetného potvrdenia o pôžičke, vlastnoručne podpísaný iba odporcom.

Z výpovede navrhovateľa, prezentovanej v priebehu konania, vyplynulo, že k odovzdaniu predmetu pôžičky došlo v kancelárii notárskeho úradu za prítomnosti pracovníčky, ktorá overovala podpis. Odporca v priebehu konania priznal, že od navrhovateľa si požičiaval, pričom tieto požičané sumy vrátil a aj preplátil. Nakoľko otázka týchto pôžičiek nie je predmetom konania súd dokazovanie o ich vrátení nevykonával. Za dôkaz preukazujúci reálne odovzdanie predmetu pôžičky nebolo možné považovať uvedené potvrdenie o požičaní sumy zo dňa 09.12.2005. Na okraj súd uvádza, že navrhovateľ mal požičať osobe, ktorú poznal iba z videnia na pomery odporcu vysokú sumu, nepreveril si ani jeho solventnosť a dokonca ani jeho totožnosť, keď tvrdil, že mu do občianskeho preukazu nepozeral. Jeho tvrdenie, že nevedel koľko má odporca rokov, vyvracia skutočnosť, že na potvrdení o prevzatí pôžičky je uvedené rodné číslo odporcu.

Potvrdenia o príjme odporcu v období kedy si mal žalovanú sumu požičať a vrátiť nepreukázalo solventnosť odporcu. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že odporca bol evidovaný ako zamestnanec u svojho otca od 5/2006. Na druhej strane navrhovateľ majetkové príjmy ako podnikateľa v období, kedy malo dôjsť k pôžičke ničím nepreukázal.

Navrhovateľ poukázal na tú skutočnosť, že ak by odporca sumu, uvedenú v potvrdení o pôžičke, neprevzal, nemal by dôvod takúto zmluvu podpísať.

Posúdenie, či medzi účastníkmi vznikol záväzkovo právny vzťah na základe písomne potvrdenia a ústnej zmluvy o pôžičke, v ktorom sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 200 000,- Sk, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy - v danom prípade ustanovení § 657 Občianskeho zákonníka, najmä čo do preukázania zákonom predpokladaných náležitostí na vznik zmluvy (záväzkovo právneho vzťahu). Ak sa teda navrhovateľ domáhal na odporcovi zaplataenia žalovanej sumy a tvrdil, že táto suma súvisí s ústne uzavretou zmluvou medzi účastníkmi, leží na ňom dôkazné bremeno o tomto tvrdení. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré konkrétne musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, teda právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena.

Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie prípadné nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, avšak hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nedostatočne potvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka.

Navrhovateľ v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 O.s.p. neunesol procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností reálne odovzdanie sumy 200 000,- Sk odporcovi (nad všetky pochybnosti), čo malo v danej veci za následok zamietnutie návrhu.

O trovách konania navrhovateľa súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v spore neúspešného navrhovateľa zaviazal k zaplateniu trov právneho zastúpenia v zmysle Vyhl. č.655/2004 Zb. (§ 11 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/,c/,d/, § 13a ods.4):

- 1./ prevzatie a príprava zastupovania - 20.09.2007 - 237,34 EUR + 5,91 EUR režijný paušál
- 2./ podanie odporu dňa 26.09.2007 - 237,34 EUR + 5,91 EUR režijný paušál
- 3./ vyjadrenie z 18.09.2013 - 237,34 EUR + 7,81 EUR režijný paušál
- 4./ odvolanie proti uzneseniu dňa 18.12.2014 - 237,34 EUR + 8,04 EUR režijný paušál
- 5./ účasť na pojednávaní odročenom bez prejednávania 14.10.2015 - 59,34 EUR + 8,39 EUR režijný paušál
- 6./ účasť na pojednávaní odročenom bez prejednávania 20.01.2016 - 59,34 EUR + 8,58 EUR režijný paušál
- 7./ účasť na pojednávaní odročenom bez prejednávania 29.02.2016 - 59,34 EUR + 8,58 EUR režijný paušál
- 8./ účasť na pojednávaní 18.04.2016 - 237,34 EUR + 8,58 EUR režijný paušál
- 9./ účasť na pojednávaní 23.05.2016 - 237,34 EUR + 8,58 EUR režijný paušál

Súd advokátovi nepriznal odmenu za úkon - návrh na vykonanie dôkazu, túto možnosť mal využiť na pojednávaní a preto tento úkon súd posúdil ako účelový, rovnako nepriznal odmenu za úkon - vyjadrenie zo dňa 20.04.2016. Pojednávanie prebiehalo ústne za prítomnosti účastníkov a ich právnych zástupcov a toto vyjadrenie mal možnosť odporca predniesť ústne a do zápisnice súdu.

Odmena advokáta za poskytnuté právne služby predstavuje teda celkom sumu 1 793,30 EUR(vrátane DPH v sume 298,88EUR).

Nakoľko advokát preukázal, že je platiteľom DPH, súd mu zvýšenie odmeny o DPH priznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach, na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/
- musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované.
- musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je nevyhnutné odôvodniť dôvodmi uvedenými v ust. § 205 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie podlieha poplatkovej povinnosti v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh a to pod následkom zastavenia konania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.